

**השפעת הזן 701 ככנת ביניים
על היבול ומשקל פרי של הזן ספדונה**

**שרוליק דורון, סולימן פרחאת,
נורית בר סיני, אריק וולך - מו"פ צפון**

בשנת 2010 ניטעה בחוות המטעים החולה, חלקת מחקר שמטרתה בחינת האפשרות כי טיפוסי אגס העמידים לפסילה, יכולים להקנות עמידות לפסילה לזן ספדונה המורכב עליהם.

בחלקה נבחנו 2 זנים של אגס שהראו עמידות יחסית לפסילת האגס. הזנים הם: 701 ו- 760.

הזנים נמצאו בחוות נווה יער ע"י ד"ר דורון הולנד.

הזנים הורכבו ככנת ביניים ב-2 אורכים - 20 ו 50 ס"מ, על כנת בטלופוליה וכנת חבוש, ועליהם הורכב הזן ספדונה .

**מחקר הפסילה נערך ע"י ד"ר ליאורה שאלתיאל
בשיתוף ד"ר דורון הולנד וחוקרים נוספים, והסתיים
ב- 2016.**

**המסקנה העיקרית מהמחקר הייתה, כי הרכבת
הזן 701 כקטע ביניים באורך 50 ס"מ, הביאה לרמת
פסילה נמוכה במובהק מכל הטיפולים האחרים.
בנוסף, המחקר הראה כי הרכבת הזן 701 כקטע
ביניים תרמה ליבול גבוה ופרי גדול.**

**הזן 760 לא הראה יתרון בהקטנת נזקי פסילה.
לכן החלטנו כי נמשיך מעקב יבול ומשקל פרי של
הזן ספדונה על הכנות חבוש ובטלופוליה, עם ובלי
הזן 701 כקטע ביניים.**

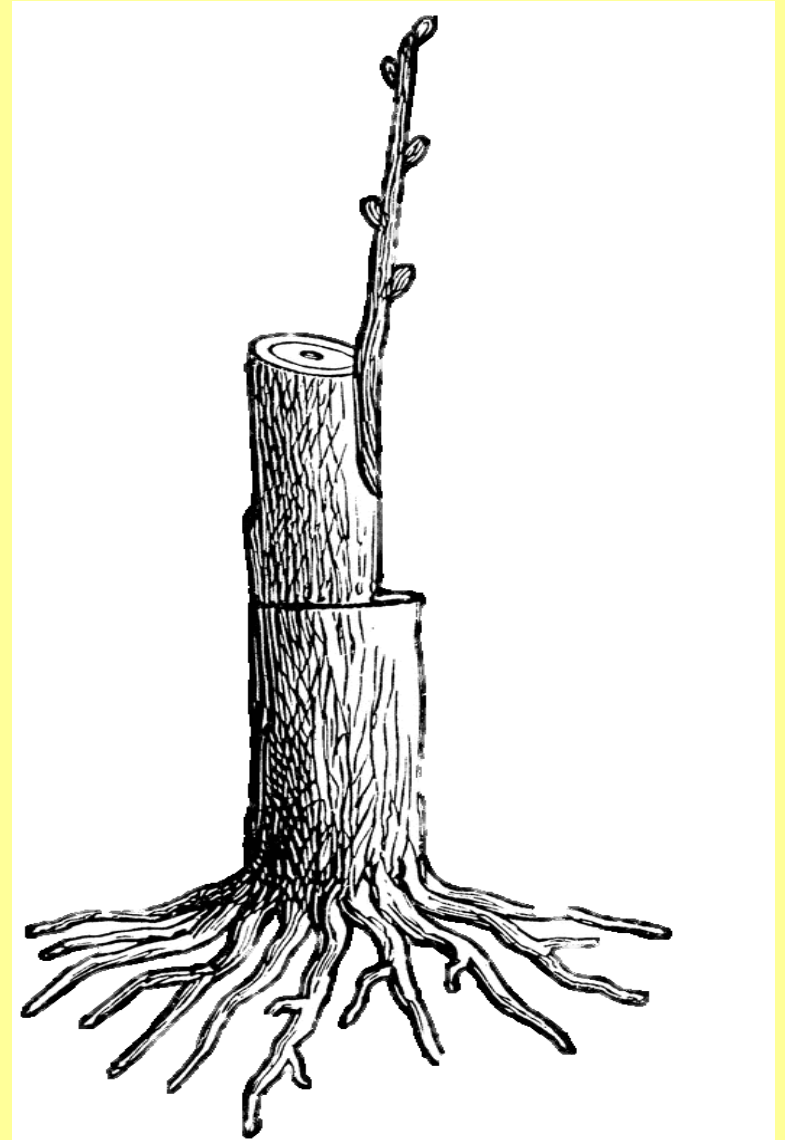
טיפוס עמיד ככנת ביניים

זן ספדונה

כנת ביניים עמידה

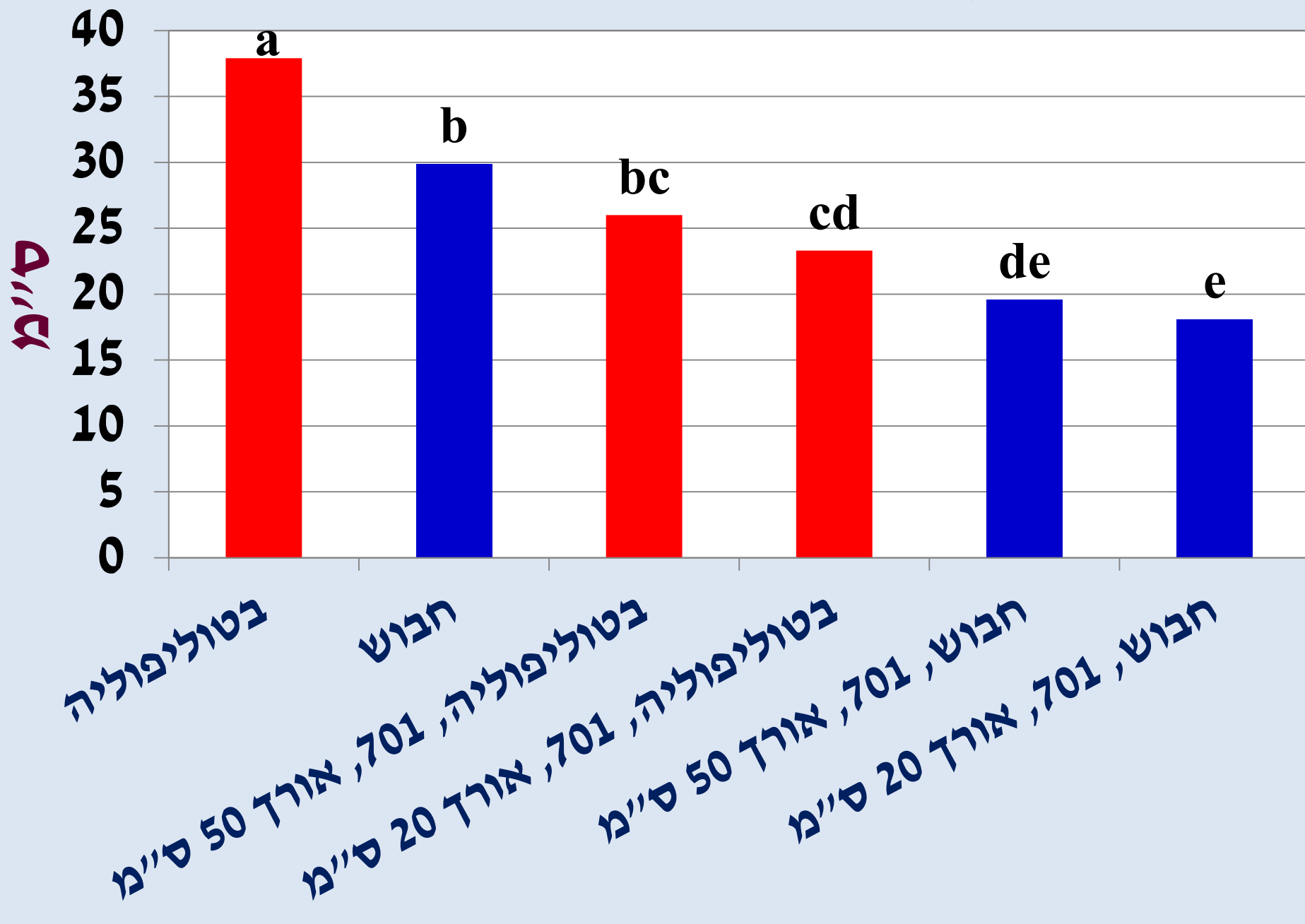
כנת בסיס –

חבוש או בטלופוליה

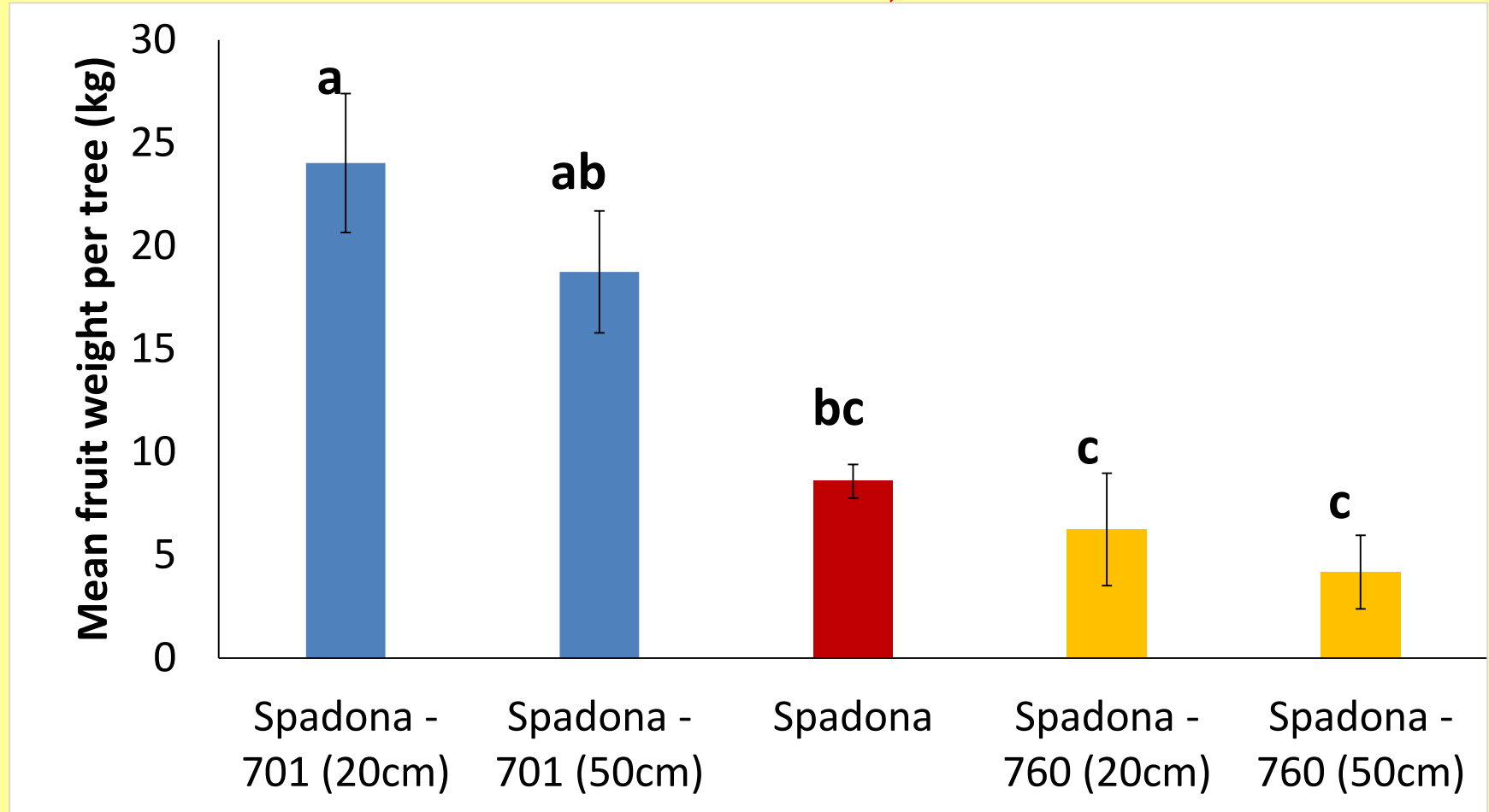
שקופית של ד"ר ליאורה שאלתיאל

היקף גזע בס"מ בספדונה, 2015

ספדונה על כנת בטלופוליה + הרכבת ביניים

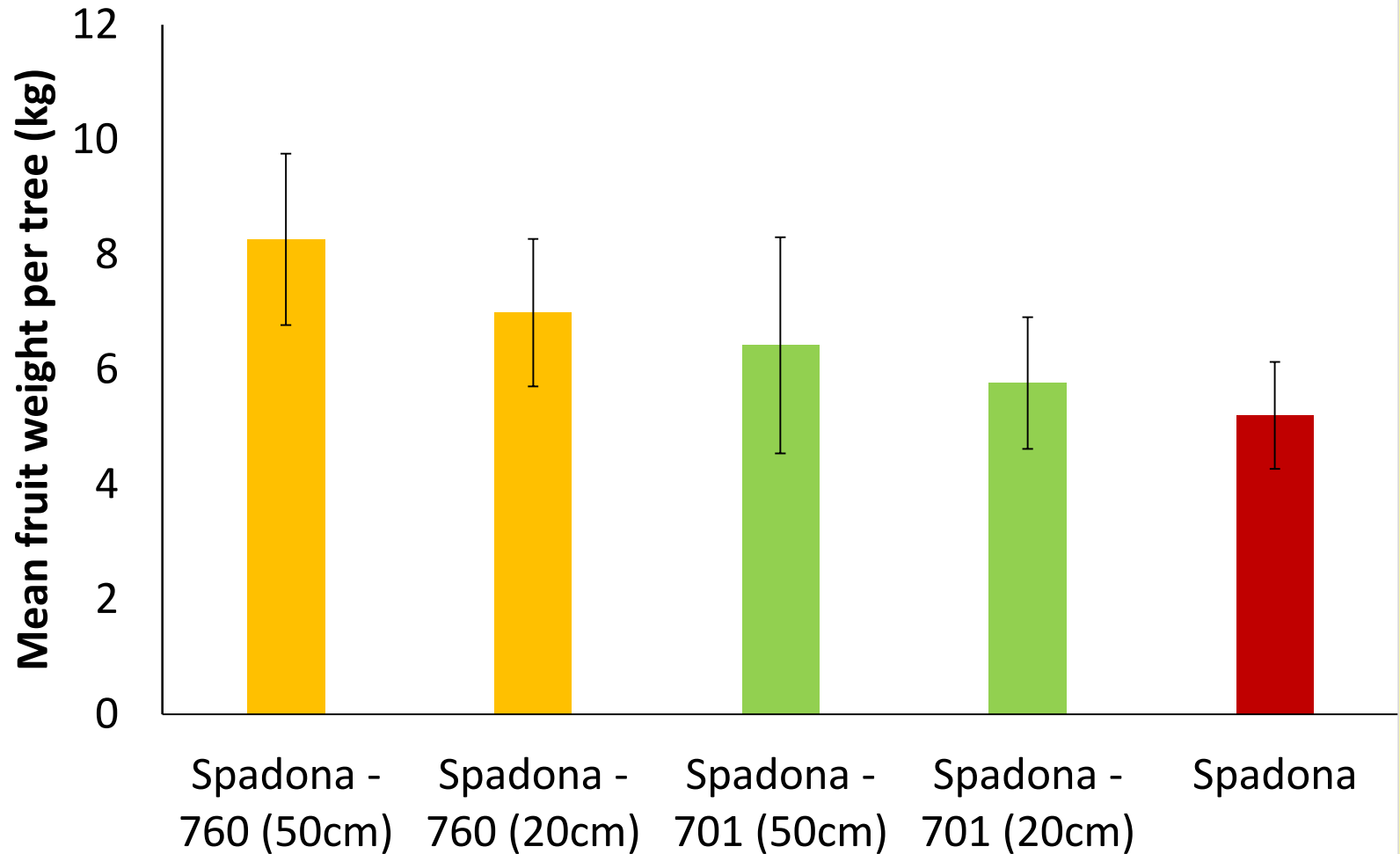
- משקל (ק"ג לעץ) 2015

בטוליפוליה ככנת בסיס

ספדונה על כנת חבוש + כנת ביניים

משקל (ק"ג לעץ) 2015

חומרים ושיטות – שנים 2017-2018

אתר - חוות המטעים החולה
זן - ספדונה

כנות ביקורת - בטלופוליה וחבוש BA-29
קטע ביניים - זן 701 (עמיד לפסילה)
אורך קטע ביניים - 20 ו 50 ס"מ
מרחקי נטיעה - $4.5 \times 2 = 110$ עצים לד'

טיפולים בחלקה

1. ספדונה X 701 קטע ביניים 20 ס"מ X כנה בטלופוליה.
2. ספדונה X 701 קטע ביניים 50 ס"מ X כנה בטוליפוליה.
3. ספדונה X 701 קטע ביניים 20 ס"מ X כנה חבוש BA 29
4. ספדונה X 701 קטע ביניים 50 ס"מ X כנה חבוש BA 29
5. ספדונה X כנה בטוליפוליה.
6. ספדונה X כנה חבוש BA29.

גודל עצים - ספטמבר 2018

חבוש + 701 20 ס"מ

בטלופוליה + 701 20 ס"מ

חבוש + 701 50 ס"מ

בטלופוליה + 701 50 ס"מ

בטלופוליה

בטלופוליה + 701 50 ס"מ

בטלופוליה + 701 20 ס"מ

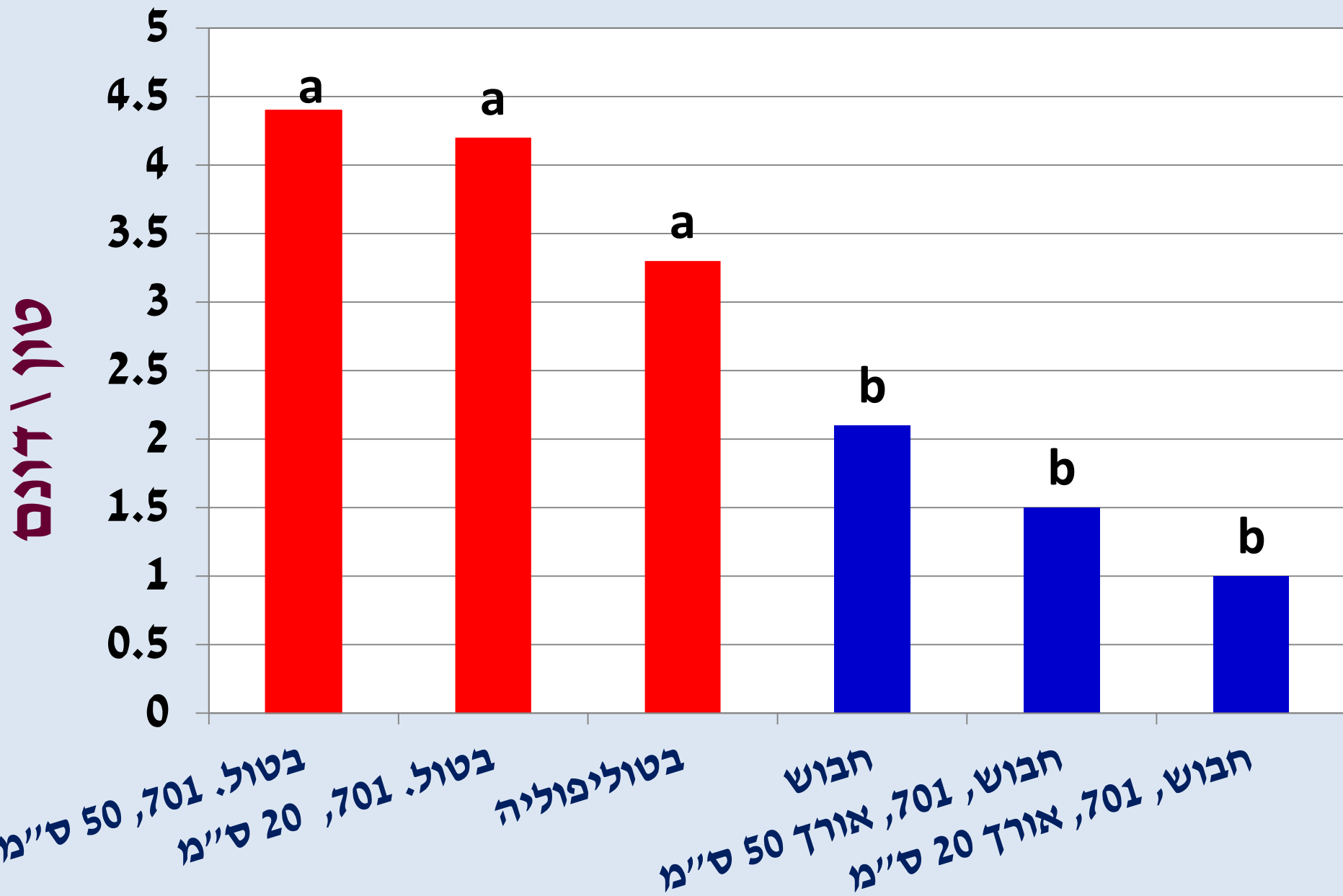

בטלופוליה 701-50 **בטלופוליה 701-20**

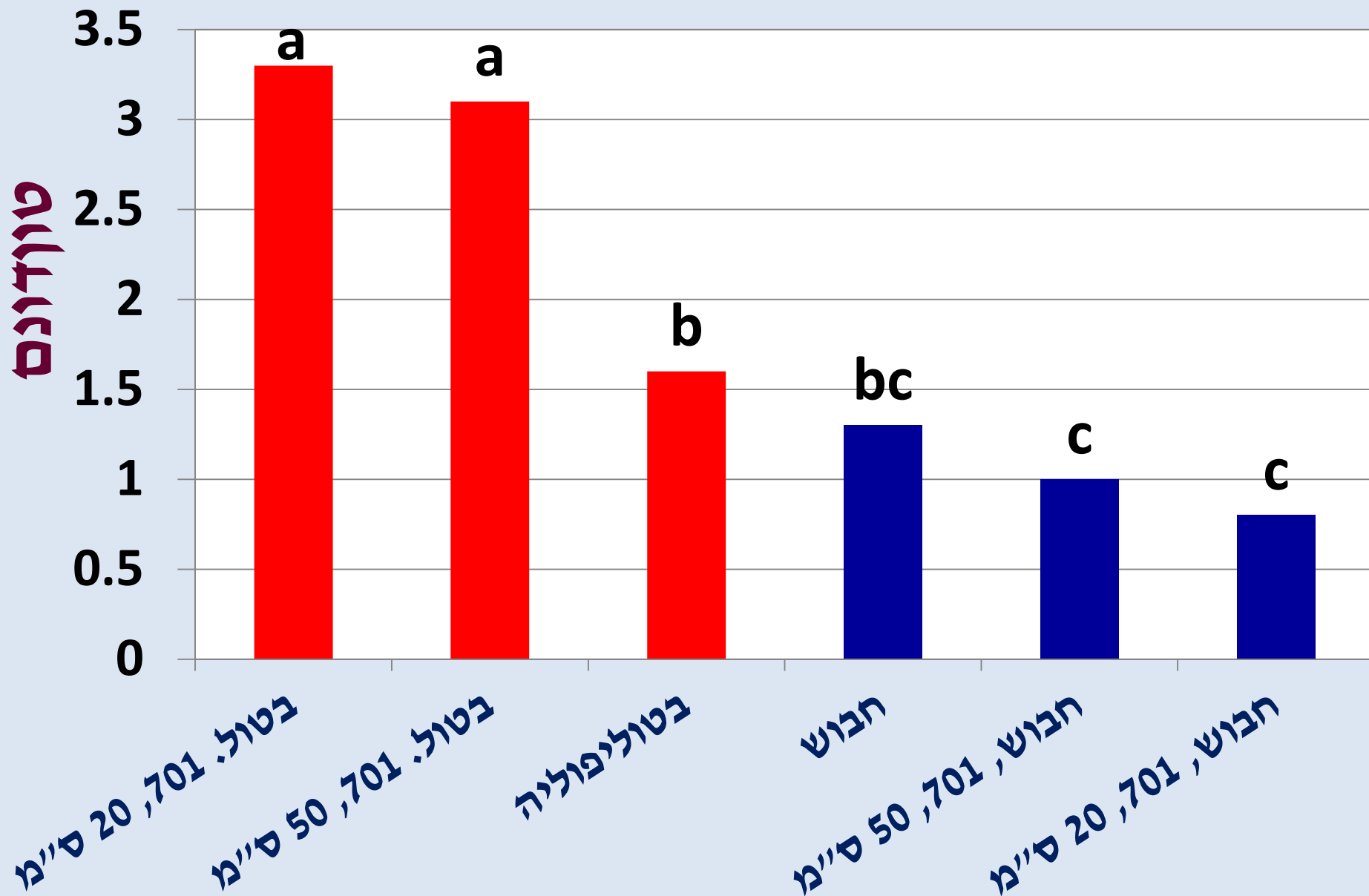
חבוש

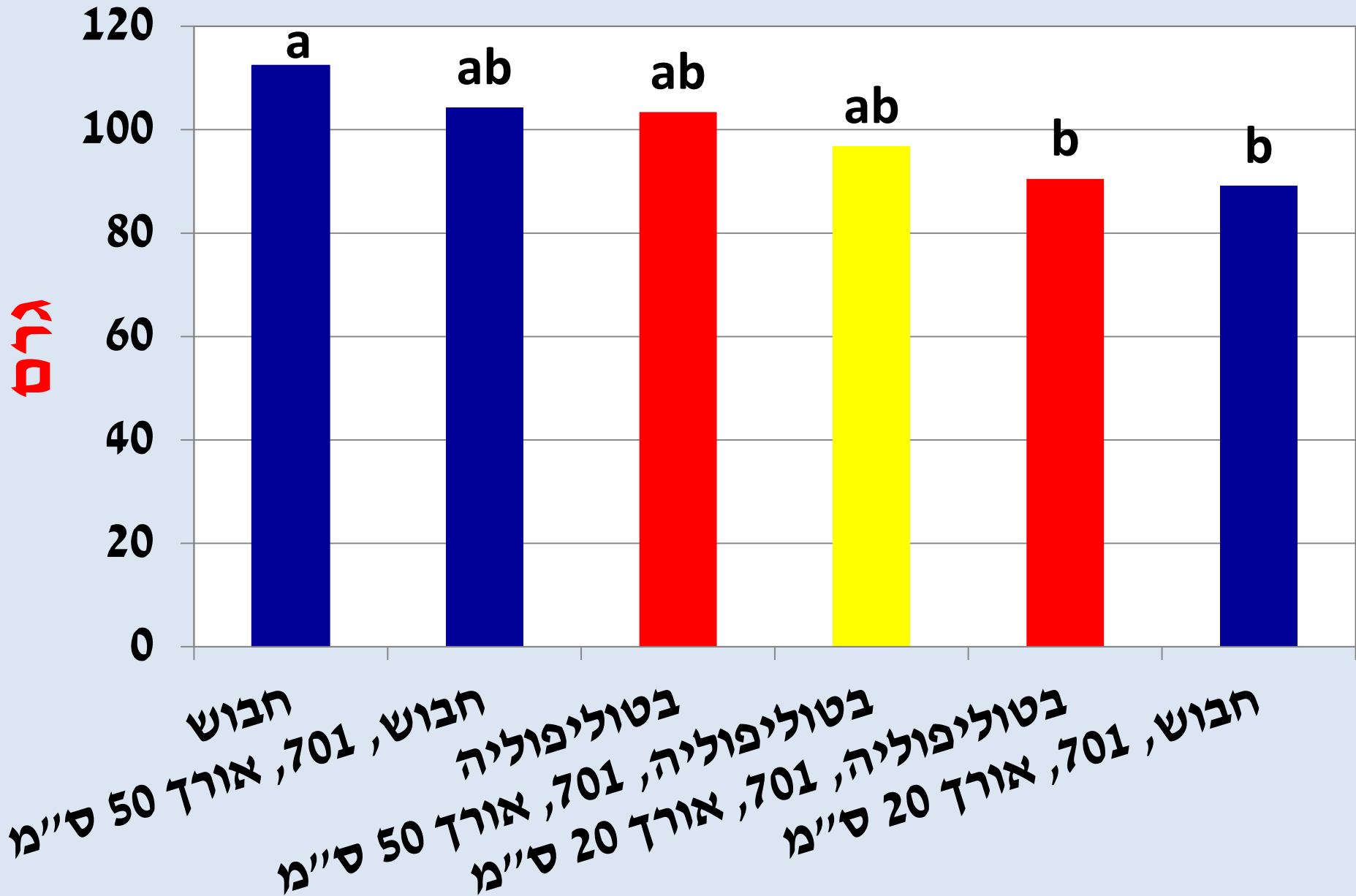
יבול כללי (טון \ ד') בספדונה, 2018

יבול כללי ממוצע ט"ו ד' בספדונה, 2015-2018

משקל פרי ממוצע בג' בספדונה, 2014-2018

יבול רב שנתי - 2015-2018

היבול הטוב ביותר –

בכנת בטלופוליה עם הזן 701 באורך 20 ס"מ,

ממוצע 4 שנתי של 3.3 טון\ד'.

לאחריו (ללא מובהקות),

בטלופוליה עם הזן 701 באורך 50 ס"מ,

ממוצע 4 שנתי של 3.1 טון\ד'.

יבול כנת בטלופוליה (ללא כנת ביניים)

ממוצע 4 שנתי של 1.6 טון\ד'

- נחות במובהק מצירופי זן 701 ובטלופוליה,

- זהה במובהקות ליבול כנת חבוש (ללא הרכבת ביניים) 1.3 ט'/'ד',

- טוב במובהק מצירופי 701 על כנת חבוש.

משקל פרי (בגר') - ממוצע 2014-18

הפרי הגדול ביותר היה בכנת חבוש –

משקל ממוצע של 112.4 ג' - גודל של כ- 57 מ"מ.

משקל הפרי היה גבוה (במובהק) ממשקל פרי על כנות

חבוש ובטלופוליה עם רוכב 701 אורך 20 ס"מ –

משקל ממוצע של כ- 89 ג' - גודל פרי 52 מ"מ.

והיה גבוה (אך ללא מובהקות) ממשקל פרי על כנות

חבוש ובטלופוליה עם הרוכב 701 אורך 50 ס"מ.

סיכום ומסקנות

יבול 2018-2015

כנת ביניים של הזן 701 על כנת בטלופוליה -

העץ קטן לעומת כנת בטלופוליה (ללא כנת ביניים),

והיבול גבוה במובהק בהשוואה לכנות

בטלופוליה וחבוש.

כנת ביניים הזן 701 על כנת חבוש –

העץ יותר קטן והיבול נמוך מאד

בהשוואה לשאר הטיפולים בניסוי.

משקל פרי

משקל הפרי הוא בתלות ליבול.
ביבולים היותר נמוכים נתקבל פרי יותר גדול .

סיכום כללי 2014-2018

הצירוף הבולט בניסוי הוא כנת בטלופוליה עם הזן 701
באורך 50 ס"מ ככנת ביניים,
שקיבל יבול 3.1 טון\ד' ומשקל פרי ממוצע 97 ג',
במשקל פרי שאינו נבדל סטטיסטית ממשקל הפרי הגדול
ביותר.

**הזן 701 ככנת ביניים גורם להחלשת העצים.
כאשר מרכיבים אותו על כנה חזקה כמו בטלופוליה
מתקבל יבול יותר גבוה.
כאשר ה-701 מורכב על כנת חבוש, מקבלים עץ קטן
שלא יכול להגיע ליבול מסחרי.
הזן 701 יכול לעזור מאד בהתמודדות עם המזיק
פסילת האגס - אך יש להרכיבו על כנה חזקה.
בצירוף זה יש גם סיכוי טוב לקבל יבולים מסחריים
גבוהים יותר מאשר עם כנות חבוש ובטלופוליה
ללא 701 ככנת ביניים.**

**ניסוי זה מראה כי יש מקום להרחבת השימוש
בזן 701 ככנת ביניים על כנה חזקה כמו בטלופוליה,
לקבלת עמידות חלקית לפסילה
עם יבול גבוה וגודל פרי טוב.**

מכון וולקני מטפל ברישום הזן 701 כזן פטנט.

תודה רבה על ההקשבה